

## POSTANOWIENIE

24 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 24 maja 2024 r. w Warszawie  
w sprawie z powództwa M. J. i B. J.  
przeciwko Spółdzielni M. w G.  
przy udziale cesjonariusza I. sp. z o.o. w W.  
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,  
na skutek skargi kasacyjnej M. J. i B. J.  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku  
z 20 września 2022 r., I ACa 514/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od M. J. i B. J. na rzecz M. w G. 5 400 (pięć tysięcy czterysta) zł kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od doręczenia powodom odpisu niniejszego postanowienia.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z 20 września 2022 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku, w sprawie z powództwa M. J. i B. J. przeciwko Spółdzielni "M." w G. o pozbawienie tytułu

wykonawczego wykonalności, na skutek apelacji powodów od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach z 19 marca 2021 r. oddalił apelację powodów oraz zasądził od powodów na rzecz pozwanej tytułem kosztów instancji odwoławczej kwotę 8100 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 września 2022 r. do dnia zapłaty.

Powodowie wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu II instancji, zaskarżając ten wyrok w całości oraz wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez uwzględnienie powództwa w całości i pozbawienie wykonalności tytułów wykonawczych wskazanych w skardze kasacyjnej oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powodowie wskazali na jej oczywistą zasadność.

Pozwana złożyła odpowiedź na skargę kasacyjną, w której wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenia oraz, w obu przypadkach, o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej solidarnie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wydania orzeczenia do dnia zapłaty, powiększonych o opłatę skarbową od pełnomocnictwa.

#### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Sąd Najwyższy, rozpoznając nadzwyczajny środek zaskarżenia, jakim jest skarga kasacyjna, nie jest trzecią instancją sądową, lecz działa w interesie publicznym (postanowienie SN z 27 stycznia 2009 r., V CSK 358/08), funkcjonującym na rzecz państwa jako dobra wspólnego (zob. postanowienie SN z 11 lutego 2009 r., V CSK 388/08), jakkolwiek oczywiście nie oznacza to braku indywidualnego interesu skarżącego w rozpoznaniu nadzwyczajnego środka

zaskarżenia, a w konsekwencji także weryfikacji tego interesu (*gravamen*). Jednak przede wszystkim ma służyć ochronie prawidłowego wykonywania prawa oraz jednolitej wykładni. Interes prywatny uwzględnia zaś tylko na tyle, na ile może się on stać podłożem zaspokojenia interesu ogólnego (zob. aktualne wciąż uwagi w postanowieniu SN z 4 lutego 2000 r. II CZ 178/99 OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Skarżący nie przedstawili wyводу prawnego, zawierającego argumentację pozwalającą uznać, że Sąd II instancji dopuścił się kwalifikowanych naruszeń czy to przepisów prawa materialnego czy przepisów postępowania, które skutkowałyby wydaniem oczywiście wadliwego orzeczenia.

Strona skarżąca wywodzi oczywistą zasadność skargi kasacyjnej m.in. z dokonania przez Sąd II instancji rzekomo błędnych ustaleń faktycznych. Tymczasem zgodnie z art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Wynikający z tego przepisu zakaz oparcia skargi kasacyjnej na tego rodzaju zarzutach oraz związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość wyroku sądu drugiej instancji polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienie Sądu Najwyższego z 23 lutego 2024 r., I CSK 5688/22).

Zarzuty procesowe nie mogą być uzasadnione błędną oceną dowodów dokonaną przez Sąd odwoławczy, to bowiem – według art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. – nie może być przedmiotem zarzutu w skardze kasacyjnej (postanowienie SN z 14 października 2010 r., I CSK 219/10). Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia (zob. np. postanowienia SN: z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21). Nie może zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania polegać na przestawieniu własnej interpretacji materiału faktycznego sprawy ani preferowanej przez stronę oceny dowodów jako polemiki z ustaleniami i oceną w tym zakresie, jaka została dokonana przez sąd odwoławczy.

W związku z powyższym powoływanie się przez stronę skarżącą, w ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, na okoliczności związane z dokonaniem przez Sąd II instancji rzekomo błędnych ustaleń faktycznych należy uznać za niedopuszczalne i wykraczające poza kognicję Sądu Najwyższego w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi kasacyjnej.

Skarżący podnieśli również, że Sąd II instancji miał w oczywisty sposób błędnie zastosować art. 786 § 1 k.p.c., art. 806 k.p.c. oraz art. 840 k.p.c. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powodowie nie wskazali jednak, z czego wywodzą błędne zastosowanie wskazanych wyżej przepisów przez Sąd *ad quem* – brak w tym zakresie choćby załączka wyводу prawnego.

Naruszenie art. 786 § 1 k.p.c., art. 806 k.p.c. oraz art. 840 k.p.c. stanowi co prawda podstawy kasacyjne, na których powodowie oparli swoją skargę i co do których sformułowali uzasadnienie, jednak rolą Sądu Najwyższego na etapie dokonywania oceny, czy skarga kasacyjna powinna zostać przyjęta do rozpoznania, nie jest merytoryczne analizowanie podstaw skargi kasacyjnej, nawet jeśli jako podstawę przyjęcia skargi do rozpoznania wskazano jej oczywistą zasadność wynikającą z naruszenia tych samych przepisów, których naruszenie uczyniono podstawami skargi. Wymóg sporządzenia uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest bowiem tożsamy z wymogiem sporządzenia uzasadnienia podstaw kasacyjnych, nawet jeśli argumentacja prawna w pewnym zakresie się pokrywa (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2019 r., I CSK 735/18).

Z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wynika, na czym miałyby polegać kwalifikowane naruszenie przez Sąd II instancji wskazanych przez skarżących przepisów ani tym bardziej, w jaki sposób to naruszenie miało skutkować wydaniem oczywiście wadliwego orzeczenia. Jednocześnie, nie jest rolą Sądu Najwyższego poszukiwanie argumentów uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w treści uzasadnienia skargi, a zwłaszcza podstaw kasacyjnych, jeżeli strona nie powołała ich we wniosku

o przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 maja 2023 r., I CSK 6467/22).

Wskazany przez stronę skarżącą art. 5 k.c. stanowi klauzulę generalną dającą znaczną swobodę Sądowi orzekającemu. W tym zakresie już choćby z istoty tej normy uznać, iż doszło do rażącego i oczywistego naruszenia przez Sąd II instancji powołanego przepisu, można wyłącznie w wypadkach wyjątkowych, i to jedynie wówczas, gdy ocena Sądu pozostaje nie uznaniowa, lecz zupełnie dowolna czy wręcz arbitralna, rażąco uwłaczająca fundamentalnym zasadom sprawiedliwości.

W rozpoznawanej sprawie Sąd *ad quem* trafnie zauważył, że art. 5 k.c. jedynie wyjątkowo może być podstawą powództwa przeciwegzekucyjnego – wówczas, gdy po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, w wyniku którego należność nie mogłaby być egzekwowana, ponieważ w przeciwnym razie byłoby to sprzeczne z zasadami współżycia społecznego (zob. np. postanowienie SN z 15 czerwca 2018 r. II CSK 83/18). W ocenie Sądu powodowie nie wykazali tej okoliczności, nie złożyli dowodów na poparcie twierdzeń, że po wydaniu wyroku pozwana celowo nie zwróciła im urządzenia, by je eksploatować, zużyć, uzyskać korzyści podatkowe, a następnie zezłomować.

Także zatem w odniesieniu do zarzutu naruszenia art. 5 k.c. strona skarżąca powinna wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego wyroku uchybienia w zakresie stosowania prawa miały kwalifikowany charakter i nie podlegały różnym ocenom, były dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika. Strona skarżąca nie wykazała tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (zob. np. postanowienie SN z 22 stycznia 2014 r., V CSK 207/13), wskazując własną ocenę stanu faktycznego. Tymczasem skarżący każdorazowo powinien wykazać, iż ocena Sądu wykracza w sposób oczywisty poza ramy oceny, na jaką pozwalają wskazane w art. 5 k.c. kryteria i przesłanki.

Konkludując, Sąd Najwyższy wskazuje, że skarżący nie wykazali, że wniesiona przez nich skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego

orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398<sup>21</sup> k.p.c. w zw. z § 2 pkt 7 i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn.: Dz.U. 2023 poz. 1964).

[SOP]

(r.g.)